

FAVO

Federale Adviesraad voor Ouderen

JAARVERSLAG

2022

Jaarverslag 2022

Federale Adviesraad voor Ouderen

Daniel Van Daele – Voorzitter
Maddie Geerts – Ondervoorzitter

2022

VOORWOORD EN BALANS

Beste lezer,

Met enige emotie schrijf ik dit voorwoord bij het jaarverslag van de FAVO-CCFA. Het jaar 2022 kende ongekende omwentelingen die onze samenleving en ons handelen diepgaand hebben beïnvloed. Geconfronteerd met tal van uitdagingen moesten de organisaties waaruit de Raad is samengesteld, blijk geven van een niet aflatende inzet.

De effecten van het coronavirus hielden aan in 2022. Verplichte of vrijwillige “social distancing”-maatregelen versterkten het isolement bij ouderen, die werden uitgesloten van maatschappelijke participatie.

Het einde van deze epidemie is een hele opluchting, maar we moeten waakzaam blijven en preventieve maatregelen blijven nemen om te voorkomen dat het virus opnieuw de kop opsteekt.

Tegelijkertijd zijn we getuige van een wrede oorlog in Oekraïne, die menselijk lijden en massale ontheemding met zich meebrengt. We mogen de verschrikkingen van deze oorlog niet vergeten en moeten werk blijven maken van een duurzame vrede.

Terwijl deze belangrijke gebeurtenissen plaatsvonden, moesten we het hoofd bieden aan een aantal zorgwekkende economische problemen. Een verminderde koopkracht en de stijgende energieprijzen hebben de meest kwetsbare bevolkingsgroepen bijkomend onder druk gezet.

Tot slot is de bestrijding van het isolement van ouderen een absolute prioriteit voor de FAVO-CCFA. Het jaar 2022 werd gekenmerkt door het isolement van deze bevolkingsgroep als gevolg van de “social distancing”-maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan. De organisaties hebben tal van initiatieven genomen om de sociale banden met ouderen te onderhouden, hun inclusie te bevorderen en aan hun specifieke noden te voldoen.

Hieronder vindt u de verschillende adviezen die we in 2022 hebben uitgebracht om deze uitdagingen aan te gaan. Hervorming van de pensioenen, toegang tot gezondheidszorg, koopkracht, vrijwilligerswerk en de strijd tegen ‘agisme’ zijn slechts enkele van de thema’s die aan bod kwamen, waarmee we blijk geven van onze niet aflatende inzet voor een rechtvaardigere en solidaire samenleving.

De leden van de commissies onderzochten deze problemen en formuleerden een gezamenlijk antwoord. Bij gebrek aan een eigen studiedienst werd de inbreng van externe deskundigen zeer op prijs gesteld. Ook de bijdrage en ondersteuning van vertegenwoordigers van de kabinetten Pensioenen en Sociale Zaken was onmisbaar - voor zover zij zelf informatie konden delen. Om te komen tot een degelijk advies moeten we namelijk tijdig over de juiste informatie kunnen beschikken. Wij geloven immers dat een goed beleid gebaseerd moet zijn op de ervaring en expertise van ouderen.

Dankzij de niet-aflatende inspanningen van de leden van het Bureau, die ook de commissies voorzitten, en de collegiale relatie tussen de leden konden 12 adviezen worden afgerond.

Ik wil al onze leden en vrijwilligers die hebben bijgedragen aan het succes van onze initiatieven in dit moeilijke jaar, van harte bedanken.

Samen zijn we klaar om de uitdagingen van de toekomst vastberaden en solidair aan te gaan. De FAVO-CCFA zal zich blijven mobiliseren om de verschillende problemen aan te pakken en het dagelijkse leven van de mensen die op ons rekenen te verbeteren.

Labor omnia vincit improbus (noeste arbeid overwint alles)

Inhoudsopgave

VOORWOORD EN BALANS	3
1. Overzicht van de vergaderingen van het Bureau	6
2. Overzicht vergaderingen Raad	7
3. Overzicht vergaderingen van de Commissies	8
BIJLAGE 1: Adviezen van de Raad	9
BIJLAGE 2: Samenstelling van de organen van de Federale Adviesraad voor Ouderen	21
BIJLAGE 3: aanvullende nota's bij het huishoudelijk reglement	27
NOTA 1: Behandelen van ontwerpadviezen	28
NOTA 2: Minderheidsnota's bij adviezen aan de Regering: regels	29
NOTA 3: Federale Adviesraad voor Ouderen, benoemingen en ontslagen	32

1. Overzicht van de vergaderingen van het Bureau

De vergaderingen van het Bureau en de Algemene vergadering, gedurende het jaar 2022, waren niet eenvoudig te organiseren. (videoconferenties en ten slotte face to face).

Door na twee jaar uit de Covid-crisis te komen "niet-face to face" konden we toch onze rol als Federale adviesraad hervatten.

Hieronder volgt een samenvatting van de 'hoofdstukken' die tijdens deze vergaderingen zijn besproken.

In 2022 waren er drie bureauvergaderingen:

15 februari 2022

Behandelde punten :

- BIPT: ontwerp van dringend advies Gelijke kansen: openbare raadpleging over de hervorming van de sociale tarieven voor elektronische communicatiediensten.
- Toegang tot de gezondheidszorg: bestudering van de algemene beleidsnota van minister Vandembroucke en voornamelijk van het hoofdstuk over de financiering van de ziekenhuizen.
- Mobiliteit: beheerscontract NMBS en plan 2040
- Pensioenen: prognoses met betrekking tot het pensioenhervormingsprobleem van de IGO
- Kwestie met betrekking tot rusthuizen, de verhoging van de energieprijzen en de BTW-verlaging.
- Taxshift

31 maart 2022

- Ontwerpadvies over de hervorming van de sociale tarieven voor elektronische communicatiediensten.
- Vraagstuk over de stijging van de energieprijzen in rusthuizen.
- Problematiek pensioenhervorming.
- Hervorming van de adviesraad van de FAVO
- IGO-opvolging (AR22/04/2022)
- Mobiliteit: overleg met de NMBS

23 mei 2022

- Wijziging van het koninklijk besluit betreffende de FAVO.
- Opinie Pensioenen-Sociale Enveloppe.
- Mobiliteit: - Carpoolen
 - Gebrek aan distributie
 - Elektrische fietsen (Pedelec)
- Jaarverslag 2020-2021

2. Overzicht vergaderingen Raad

23 juni 2022

- Koninklijk besluit tot regeling van de samenstelling en de werking van de FAVO
- Ontwerpadvies van de Commissie Pensioenen
- Mobiliteit: beheerscontract NMBS
- FAVO Jaarverslag 2020-2021
- Evaluatie van de werking en de invloed van de FAVO

4 oktober 2022

- Wijziging van de FAVO-wet en wijziging van het koninklijk besluit
- Bespreking van het huishoudelijk reglement
- De evaluatie van de hervorming van de ziekenhuisfinanciering
- Nieuw NMBS-tarief
- Verlenging van het mandaat van de FAVO tot juli 2023
- Nieuwe werkmethode (projectmatig) om sneller te kunnen reageren op diverse verzoeken
- Problematiek van de welvaartsenveloppe
- Energiearmoede
- Petitie Amnesty International

3. Overzicht vergaderingen van de Commissies

Commissie Pensioenen:

Door ziekte van de ondervoorzitter, de afwezigheid van de voorzitter en het beperkt aantal overgebleven commissieleden slaagde de commissie er niet in samen te komen of adviezen voor te bereiden.

Het Bureau behartigde zoveel als mogelijk de actualiteit i.v.m. de pensioenhervorming, de enveloppe voor welvaartsaanpassing en de gewijzigde controle op de voorwaarden voor de IGO (inkomensgarantie voor ouderen).

Commissie Toegankelijkheid van de gezondheidszorg:

Het beperkt aantal overgebleven leden slaagde er toch in om samen te komen en adviezen voor te bereiden.

Commissie Gelijkheid van Kansen en de Commissie Sociale Integratie en Bestrijding van Kansarmoede

Het beperkt aantal overgebleven leden slaagde er toch in om samen te komen en adviezen voor te bereiden.

Commissie Mobiliteit

Het beperkt aantal overgebleven leden slaagde er toch in om samen te komen en adviezen voor te bereiden.

BIJLAGE 1: Adviezen van de Raad

- Advies 2022/01 - Advies over het voorontwerp van wet met betrekking tot de hervorming van de sociale tarieven inzake elektronische communicatie
- Advies 2021/02 - Advies betreffende de Beleidsnota Volksgezondheid van 28 oktober 2021 (DOC55 2294/003)
- Advies 2021/03 - Voorstel tot wijziging van de wet van 8 maart 2007 tot oprichting van een Federale Adviesraad voor Ouderen en het voorontwerp van KB tot wijziging van het KB van 4 juni 2012 tot regeling van de samenstelling en de werking van de FAVO
- Advies 2021/04 - Advies met betrekking tot het wetsvoorstel 2915 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de energiecrisis

FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN
Advies 2022/01

De Federale Adviesraad voor Ouderen, opgericht krachtens de wet van 8 maart 2007 tot oprichting van een Federale Adviesraad voor Ouderen en waarvan de leden benoemd zijn bij het koninklijk besluit van 13 november 2012 houdende benoeming van de leden van de Federale Adviesraad voor Ouderen, heeft tot taak om op eigen initiatief, op verzoek van de federale regering of op verzoek van een Wetgevende Kamer advies uit te brengen over de tot de bevoegdheid van de federale overheid behorende aangelegenheden met betrekking tot de pensioenen, de gelijkheid van kansen, de sociale integratie en de bestrijding van de kansarmoede, de toegankelijkheid tot de gezondheidszorg en de mobiliteit.

Met toepassing van artikel 3 §3,1° van voormelde wet van 8 maart 2007 brengt de Federale Adviesraad voor Ouderen volgend advies uit:

ADVIES VAN DE FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN OVER HET VOORONTWERP VAN WET MET BETREKKING TOT DE HERVORMING VAN DE SOCIALE TARIEVEN INZAKE ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE

CONTEXT VAN HET ADVIES

Het BIPT heeft een raadpleging opgestart over een voorontwerp van wet met betrekking tot de hervorming van sommige bepalingen inzake de sociale tarieven van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en de bijlage ervan.

Dit voorontwerp van wet beoogt de hervorming van de sociale tarieven inzake elektronische communicatie.

De voornaamste wijzigingen zijn de volgende:

- Automatisering van de vaste sociale tarieven;
- Invoering van een mobiel sociaal tarief;
- Aanpassing van de categorieën van begunstigden van het sociaal tarief: het vaste sociaal tarief wordt toegekend aan personen die een verhoogde tegemoetkoming genieten; het mobiele sociale tarief aan personen met een visuele of auditieve beperking die een verhoogde tegemoetkoming genieten;
- Indexering van de verminderingsbedragen.

ADVIES

De FAVO verheugt zich over de aanpassing van de wet betreffende de sociale tarieven inzake elektronische communicatie en vooral over de invoering van een mobiel sociaal tarief en het in aanmerking nemen van de automatische indexering van de bedragen.

De Raad begrijpt evenwel niet waarom dit beperkt wordt tot personen met een visuele of auditieve stoornis.

De vaste telefoonlijn wordt immers steeds meer ontmoedigd door de tarieven van de operators; sommigen bieden deze zelfs niet meer aan. Ook bankdiensten en de toegang tot bepaalde officiële portaal sites voor het aanvragen van hulp of documenten zijn steeds meer op smartphones gericht. Personen met financiële problemen, onder wie veel ouderen, die reeds door de digitale kloof zijn getroffen, mogen niet nog eens uit de boot vallen.

Gelet op de tendens tot informatisering mag een sociaal tarief voor een internetabonnement via smartphone dus niet ontbreken in dit ontwerp. Operator bieden hun beste tarieven meestal aan voor

alles-in-1-pakketten (internet, mobiel, tv). Het ontwerp van sociaal tarief zou dus doeltreffender zijn indien het zich op dit segment richt.

De Raad betreurt ook dat een sociaal tarief voor rusthuizen niet mogelijk is zonder eigen abonnement. Sommige instellingen staan dit niet toe en werken met een centrale. De Raad dringt aan op een vermindering, die de instelling verplicht toekent aan de inwoner door het bedrag af te trekken van zijn verblijfskosten. De inwoner, en/of zijn bewindvoerder, zou hiervan per brief worden ingelicht, zoals bij de vermindering van de onroerende voorheffing.

Tot slot gaat de FAVO ermee akkoord dat dit voordeel automatisch wordt toegekend aan personen die een verhoogde tegemoetkoming genieten via raadpleging van de Kruispuntbank. Hij dringt erop aan dat deze mogelijkheid kan worden aangevinkt op de aanvraag voor een abonnement. De FOD Economie kan de raadpleging dan uitvoeren zonder dat een afzonderlijke aanvraag nodig is.

Goedgekeurd op de plenaire vergadering van 20 februari 2022

De voorzitter,
Daniel Van Daele

De vicevoorzitter,
Maddie Geerts

FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN
Advies 2022/02

De Federale Adviesraad voor Ouderen, opgericht krachtens de wet van 8 maart 2007 tot oprichting van een Federale Adviesraad voor Ouderen en waarvan de leden benoemd zijn bij het koninklijk besluit van 13 november 2012 houdende benoeming van de leden van de Federale Adviesraad voor Ouderen, heeft tot taak om op eigen initiatief, op verzoek van de federale regering of op verzoek van een Wetgevende Kamer adviezen uit te brengen over de tot de bevoegdheid van de federale overheid behorende aangelegenheden met betrekking tot de pensioenen, de gelijkheid van kansen, de sociale integratie en de bestrijding van de kansarmoede, de toegankelijkheid tot de gezondheidszorg en de mobiliteit.

Met toepassing van artikel 3 §3,1° van voormelde wet van 8 maart 2007 brengt de Federale Adviesraad voor Ouderen volgend advies uit:

**ADVIES VAN DE FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN BETREFFENDE DE BELEIDSNOTA
VOLKSGEZONDHEID VAN 28 OKTOBER 2021 (DOC55 2294/003)**

SITUERING VAN HET ADVIES

De beleidsnota van 28 oktober 2021 wordt opnieuw ingeleid naar aanleiding van de COVID-19 epidemie.

Ondanks de vaccinaties zijn de zorgen/bezorgdheden nog niet voorbij. Niet in de eerste lijn, noch in de ziekenhuizen. De inzet, betere samenwerking en meer solidariteit waren positief maar ook echt noodzakelijk. Uiteraard zijn er nog verbeterpunten.

De FAVO beaamt dat solidariteit ook te zien was in de enorme inzet van het zorgpersoneel en de vrijwilligers, vooral in de vaccinatiencentra. Ook hier waren er verbeterpunten. Dit leert ons dat er blijvend moet geïnvesteerd worden in zorg.

ADVIES

De FAVO pleit voor toegankelijke en betaalbare zorg voor iedereen en wil vooral dat er ingezet wordt op “doelgerichte zorg”. Daarenboven moet PREVENTIE een bijzondere plaats krijgen. Preventie is immers de hefboom om de sociale gezondheidskloof te dichten. Ouderen zijn op dit vlak kwetsbaar.

De pandemie heeft ons ook geleerd dat “Mentaal welzijn en veerkracht” absoluut belangrijk zijn voor iedereen, voor elke leeftijd. De FAVO vindt elementen, die hiertoe bijdragen terug in de nota, maar vraagt om bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare personen, waaronder o.a. de vele ouderen. Ontmoetingskansen wegnemen en het beperken van familiale contacten was voor velen een stap achteruit.

De FAVO steunt de minister, die de hervorming van de ziekenhuisfinanciering aanpakt, maar vraagt ook dat er kritisch gekeken wordt naar zorg/zorgnood. Optimale samenwerking om nog betere zorg te kunnen geven en anderzijds ook in te zetten op de veerkracht van elke burger is nodig.

De FAVO is zeker vragende partij om, geleerd uit de crisis, steeds te zorgen voor eenduidige communicatie. Onduidelijkheid schept immers nog meer onrust, zeker bij ouderen. Wat het interfederaal plan ter bestrijding van COVID betreft beaamt de FAVO dat er ook blijvende aandacht is voor de reguliere zorg en de chronische zorg. Er mogen geen verkeerde keuzes gemaakt worden. Intense samenwerking en goede afspraken blijven noodzakelijk.

De FAVO hoopt dat men leert uit de situatie en dat het menselijk leed beperken essentieel is. Familie en mantelzorgers zijn onmisbare schakels in de ouderenzorg.

De FAVO ondersteunt de opstart van een studie door het KCE waarbij bestudeerd wordt hoe de zorg in de WZC kan en moet verbeterd worden door o.a. de samenwerking met ziekenhuizen maar vooral door kritisch te kijken naar de ouderenzorg.

Er moet ook, geleerd uit de evaluatie van de crisis, nagedacht worden over kleinschalige woonvormen, het belang van familie en mantelzorg in crisistijd.

Dat de erkenning en goede opvolging, begeleiding en ondersteuning (post COVID) van patiënten, die geconfronteerd werden met langetermijneffecten van COVID-19, opgenomen worden als doelstellingen in de nieuwe bestuursovereenkomst van het RIZIV, is een goede zaak. De opvolging van de langetermijneffecten is zeker belangrijk gezien het multidisciplinair karakter van de gevolgen/ tegemoetkomingen in de lange herstelperiode. Belangrijk is te identificeren welke noden nu niet opgevangen worden door de verplichte ziekteverzekering en dit zo nodig bij te sturen.

De FAVO vindt het terecht dat hierbij aansluitend verwezen wordt naar het belang van de geestelijke gezondheidszorg in tijden van pandemie bij de diverse doelgroepen. De geestelijke gezondheid kreeg immers bij veel mensen een flinke deuk. Dat is zowel voor zorgpersoneel, werknemers, kinderen, jongeren ... maar zeker ook voor ouderen en andere kwetsbare groepen, die heel dikwijls alle contact moesten missen. Het is belangrijk om kritisch te kijken naar verbeterpunten voor de toekomst. De FAVO heeft hoge verwachtingen van de resultaten van de federale werkgroep geestelijke gezondheidszorg ouderen.

- Wat het **algemeen beleid volksgezondheid** betreft.

Ook al staat onze gezondheidszorg algemeen bekend als toegankelijk en kwaliteitsvol, toch is het belangrijk dat er regelmatig controles zijn en dat de nodige bijstellingen gebeuren. De minister verwijst naar de noodzaak om de gezondheidsdoelstellingen in de keuzes van de ziekteverzekering te ontwikkelen. De FAVO ondersteunt dan ook de noodzaak van goede samenwerking van de verschillende regeringsinstellingen en het betrekken van de gewesten (p17). De FAVO mist, in de 5 prioritaire gezondheidsdoelstellingen : toegankelijkheid van de zorg, geestelijke gezondheidszorg, zorgtrajecten, geïntegreerde zorg en preventieve zorg voor patiënten met een chronische aandoening, vooral de aandacht voor ouderenzorg.

- **Financiering**

De FAVO steunt de investering in zorgtrajecten, zorgpaden en geïntegreerde zorg die uitgaan van samenwerking tussen de eerstelijnszorgverleners in functie van een betere opvolging van de patiënt, inclusief secundair en tertiaire preventie.

De prioriteiten werden vastgelegd met terechte aandacht voor het investeren in het psychiatrische zorgaanbod naast somatische zorg, met extra aandacht voor ouderenzorg.

Dat er ruim 61 miljoen geïnvesteerd wordt in toegankelijkheid is positief om zo de belangrijke financiële hindernissen aan te pakken. Dat is meer dan nodig. De FAVO wil hier toch nog even benadrukken dat reeds in een advies van 2021/08 gevraagd werd om de derdebetalingsregeling te veralgemenen en de ereloonsupplementen te stoppen (ook in de ambulante sector). Op vandaag blijven die nog stijgen. Ook

deze maatregelen helpen om de gezondheidszorg toegankelijk te maken, financiële hindernissen weg te werken.

- De FAVO is tevreden met het opheffen van leeftijdsbeperkingen, zeker voor zorgverlening gelinkt aan preventie.

Ook de uitbreiding / terugbetaling inzake het reeksvervoer naar alle kankerpatiënten is een goede zaak. Berekennen welke kost gekoppeld is aan interhospitaalvervoer is dringend nodig. De FAVO rekent er ook op dat het interhospitaalvervoer betaalbaar is voor iedereen.

De keuze om daghospitalisatie aan te moedigen is een goede zaak maar toch dient er rekening gehouden te worden met de individuele patiënt en de omkadering voor de thuiszorg (zeker bij ouderen).

- **Organisatie van de zorg**

De FAVO ondersteunt de visie van samenwerking met de deelstaten om de eerstelijnsgezondheidszorg te versterken en te herwaarderen. Terecht wordt hier gezegd dat dit de beste garantie is voor verdere ontwikkeling van persoons- en populatiegerichte zorg in België. Hiervoor is het nodig om verder in te zetten op het wegwerken van het tekort aan huisartsen en goede spreiding alsook op meer psychologen als ondersteuning van de huisarts. De FAVO pleit tevens voor structurele aandacht voor groepspraktijken en wijkgezondheidscentra omwille van de grotere toegankelijkheid.

Ook extra budget voor meer zelfstandige verpleeg- en zorgkundigen in de thuiszorg en budget om de administratieve last te verminderen.

Daarnaast is de aandacht voor chronische zorg heel belangrijk. De verwijzing van de Minister naar de overeenkomst om zorg af te stemmen volgens Quintaple Aim (Vivel) is een goede keuze.

De FAVO steunt de bijzondere aandacht die uitgaat naar de palliatieve zorg, de keuze voor een volwaardige palliatief statuut. Dit wordt geïntegreerd in de KCE studie over zorgstructuren en tussenkomsten die reeds bestaan en hoe de organisatie van zorg voor deze patiënten kan geoptimaliseerd worden.

De FAVO vindt een brede bewustmakingscampagne rond vroegtijdige en voorafgaande zorgplanning zeker belangrijk. Preventiecampagnes gebeuren best in overleg met de gewesten.

- Wat de hervorming van het ziekenhuislandschap en het ziekenhuisaanbod betreft, steunt de FAVO het idee van “ nabije zorg waar mogelijk, geconcentreerde zorg waar nodig” maar met zekere reserves o.a. de zorg moet toegankelijk, bereikbaar en betaalbaar zijn voor iedereen met extra aandacht voor alleenstaande ouderen. Daarenboven moet de patiënt overal “goede” excellente zorg kunnen krijgen.

- De FAVO hoopt dat er in de toekomst extra inspanning geleverd zal worden om voldoende professionelen te recrutereren om excellente zorg te kunnen aanbieden. Dat is immers een grote uitdaging.

- Terecht krijgt de GGZ de nodige aandacht zowel residentieel als in de eerste lijn. De FAVO vindt de beslissing om de mobiele hulpverlening van de GGZ netwerken voor volwassenen te versterken voor de groep ouderen en de bijzondere aandacht voor de structurele oorzaken van kwetsbaarheid een heel goede zaak. De coronapandemie heeft ervoor gezorgd dat het psychisch welzijn van ouderen een ferme deuk kreeg.

- Wat de **toegankelijkheid van de zorg** betreft blijft de gezondheidskloof, die er nog steeds is, onrechtvaardig. De FAVO steunt de beleidsambitie om de gezondheidskloof te verkleinen en hiervoor een deel van de groeinorm in te zetten om de doelstelling te halen en de patiënten factuur te verlagen. De FAVO steunt de automatisering van het recht op verhoogde tegemoetkoming om de non-take up van rechten te bestrijden bij de groep kwetsbare personen.

De FAVO steunt de intentie om onvervulde medische behoeften tegen te gaan en diverse initiatieven te nemen. Het KCE is hier zeker een belangrijke partner. De samenwerking met diverse patiëntenorganisaties is ook een meerwaarde.

- **Doelmatige zorg / Doelgerichte zorg (ELZ) /kwalitatieve zorg.**

De FAVO ondersteunt de keuze om de gezondheidszorg te beoordelen op de doelmatigheid en de kwaliteit en dit op basis van wetenschappelijke feiten. Streven naar maatregelen die het systeem voor terugbetaling van zorg, geneesmiddelen en medische hulpmiddelen meer richten op behoeften dan op aanbod m.a.w. de juiste zorg op de juiste plaats op het juiste moment.

(Quintuple AIM doel: meer beschikbare middelen, meer gezondheid, een betere zorgervaring, een minder stresserend werkklimaat en meer sociale gelijkheid te creëren in de gezondheidszorg (= meer waarde voor geïnvesteerd geld).

- **Zorgberoepen**

De FAVO steunt de keuze om, in overleg met de deelstaten, een implementatieplan uit te werken voor een functiemodel voor verpleegkundige zorg van de toekomst met beroepsaantrekkelijkheid als rode draad in de besprekingen (maar zonder de realiteit te verbloemen).

De hervorming van dringend en niet- dringend patiëntenvervoer moet herbekeken worden, met aandacht voor haalbaarheid en toegankelijkheid.

- **Relaties met de patiënten / patiëntenparticipatie**

De FAVO steunt participatie in het gezondheidsbeleid en meer betrokkenheid van de patiëntenverenigingen als meerwaarde voor de evaluatie van het beleid. Gezien de wet op de rechten van de patiënt 20 jaar bestaat, is dit zeker het moment voor een grondige evaluatie en zo nodig bijsturing ervan.

- **Preventie op federaal niveau**

De FAVO steunt de samenwerking met de deelstaten voor een coherent preventiebeleid in België en vraagt dan ook om optimaal in te zetten op preventie in de diverse facetten (gezonde voeding, impact leefmilieu, intrafamiliaal -en seksueel geweld, middelen, gebruik, ...).

- **Wetenschappelijk onderzoek** en innovatie zijn niet meer weg te denken en zijn essentieel voor de uitdagingen van de gezondheidszorg.
- **Automatisering van de zorg, zorgplanning en grote bezorgdheid dat iedereen meekan.**
- **e-Gezondheidsplan**

Positief is dat een deel van de middelen, die in kader van het Europees herstelplan beschikbaar zijn gesteld, zullen aangewend worden voor de ontwikkeling, bevordering en implementatie van e-Gezondheidsoplossingen gericht op meer patiënt empowerment, de patiënt als copiloot van zijn gezondheid. Hierbij dient rekening gehouden te worden met het feit dat een groot deel van de bevolking, vooral ouderen, een digitale achterstand hebben, niet digitaal geletterd zijn. Telegeneeskunde kan geïntegreerd worden in het Belgisch zorgsysteem.

o.a. teleconsultaties, telemonitoring, mobiele applicaties en toestellen, binnen een nieuw, bestaand of gewijzigd zorgproces.

- Wat het **geïntegreerd patiëntendossier** betreft moet de structuur voor elke zorgbeoefenaar uniform zijn. Dit is bijzonder belangrijk om informatie te delen. De doelstelling is “de beste zorg voor de patiënt” en toegang van de patiënt tot dit dossier. Ook hier is aandacht voor goede info aan kwetsbare groepen belangrijk (o.a. mensen die niet digitaal geletterd zijn).
- **Deelname aan het federaal beleid inzake duurzame ontwikkeling.**

De FAVO steunt de beloofde aandacht voor de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen zoals vermeld in beleidsnota. Health in all policies. Ook nog meer aandacht binnen de gezondheidsadministratie om de eigen werking duurzamer te maken, is positief.

Goedgekeurd tijdens de plenaire vergadering van 31 maart 2022

De voorzitter,
Daniel Van Daele

De vicevoorzitter,
Maddie Geerts

FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN
Advies 2022/03

De Federale Adviesraad voor Ouderen, opgericht krachtens de wet van 8 maart 2007 tot oprichting van een Federale Adviesraad voor Ouderen en waarvan de leden benoemd zijn bij het koninklijk besluit van 13 november 2012 houdende benoeming van de leden van de Federale Adviesraad voor Ouderen, heeft tot taak om op eigen initiatief, op verzoek van de federale regering of op verzoek van een Wetgevende Kamer adviezen uit te brengen over de tot de bevoegdheid van de federale overheid behorende aangelegenheden met betrekking tot de pensioenen, de gelijkheid van kansen, de sociale integratie en de bestrijding van de kansarmoede, de toegankelijkheid tot de gezondheidszorg en de mobiliteit.

Met toepassing van artikel 3 §3,1° van voormelde wet van 8 maart 2007 brengt de Federale Adviesraad voor Ouderen volgend advies uit:

**ADVIES VAN DE FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN BIJ HET VOORSTEL TOT
WIJZIGING VAN DE WET VAN 8.3.2007 TOT OPRICHTING VAN EEN FEDERALE ADVIESRAAD
VOOR OUDEREN EN HET VOORONTWERP VAN KB TOT WIJZIGING VAN HET KB VAN
4.6.2012 TOT REGELING VAN DE SAMENSTELLING EN DE WERKING VAN DE FAVO**

ADVIES

De FAVO bestudeerde op 4 oktober 2022 de hiervoor genoemde ontwerpen evenals de memorie van toelichting. Gelieve verder onze commentaren te vinden.

Eindelijk!

Sinds zijn ontstaan kampt de FAVO met functioneringsproblemen, deels omwille van strikte regelgeving deels door de karakteristieken van ons doelpubliek, zoals aangegeven in de memorie van toelichting. Ze werden herhaaldelijk gesignaleerd in de rechtstreekse contacten met de voogdijministers en in de voorwoorden van de jaarverslagen. We zijn daarom uiterst dankbaar dat de huidige voogdijministers wel begrijpen dat een stabielere FAVO nuttig is en dat ze toelieten dat hun beleidscelmedewerkers en administraties werkbare oplossingen uitwerkten.

We zijn inderdaad vragende partij voor deze wijzigingen. We wensen degelijke adviezen af te leveren in verband met de vergrijzing en het ouderenbeleid. Daarom is het positief dat de leden organisaties zullen zijn die zich op dat vlak bewezen hebben, en dat die organisaties borg moeten staan voor de activiteit van hun afvaardiging.

Het is ook voor ons evident dat de FAVO zo goed mogelijk de diversiteit van de ouderen in België weerspiegelt, zowel wat betreft gender, taalgebied, maatschappelijke stromingen...

Sta ons toe te signaleren dat hiermee niet alle remmen op een vlotte werking zijn weggenomen.

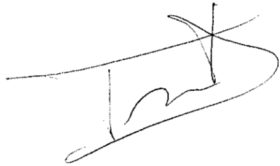
Daarom zijn we van plan om het intern reglement te controleren en verbeteringen voor te stellen.

De nieuwe Raad moet daarover delibereren, bv. een correcte parallel tussen de thematieken van onze commissies en de opdrachtverdeling van de federale overheidsdiensten.

We hadden gehoopt over een groter budget en over een minimale bestaafing te kunnen beschikken. Dat komt er niet. We hopen dat de expertise en inzet van de toekomstige raadsleden dat compenseert.

We zijn in elk geval dankbaar voor de logistieke ondersteuning door de FOD Sociale Zekerheid en de Federale Pensioendienst, evenals de regelmatige en actieve aanwezigheid van de beleidscelmedewerkers van de voogdijministers mevrouw Lalieux en de heer Vandenbroucke.

Goedgekeurd tijdens de algemene vergadering van 04 oktober 2022.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'D. Van Daele', written in a cursive style.

De voorzitter,
Daniel Van Daele

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. Geerts', written in a cursive style.

De ondervoorzitter,
Maddie GEERTS

FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN
Advies 2022/04

De Federale Adviesraad voor Ouderen, opgericht krachtens de wet van 8 maart 2007 tot oprichting van een Federale Adviesraad voor Ouderen en waarvan de leden benoemd zijn bij het koninklijk besluit van 13 november 2012 houdende benoeming van de leden van de Federale Adviesraad voor Ouderen, heeft tot taak om op eigen initiatief, op verzoek van de federale regering of op verzoek van een Wetgevende Kamer advies uit te brengen over de tot de bevoegdheid van de federale overheid behorende aangelegenheden met betrekking tot de pensioenen, de gelijkheid van kansen, de sociale integratie en de bestrijding van de kansarmoede, de toegankelijkheid tot de gezondheidszorg en de mobiliteit.

Met toepassing van artikel 3 §3,1° van voormelde wet van 8 maart 2007 brengt de Federale Adviesraad voor Ouderen volgend advies uit:

**ADVIES MET BETREKKING TOT HET WETSVORSTEL 2915 HOUDENDE TIJDELIJKE
ONDERSTEUNINGSMATREGELEN TEN GEVOLGE VAN DE ENERGIECRISIS**

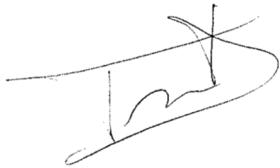
Met hogergenoemd wetsvoorstel 2915 wordt in opvolging van de eerdere regeringsbeslissingen terzake de toekenning van een federale elektriciteits- en gaspremie geregeld. De premie bedraagt 122 euro voor elektriciteit (2 X 61 euro) , voor gas bedraagt deze 270 euro (135 euro X 2). Dit voor wat betreft november en december 2022. Door de regering werd aangekondigd dat dit premiestelsel zou verlengd worden voor de eerste drie maanden van 2023, tenzij de energieprijzen alsnog fors zouden dalen.

Deze premies worden toegekend aan alle particulieren die met een elektriciteitsleverancier of/en met een gasmaatschappij een individueel contract hebben afgesloten voor de levering van elektriciteit en/of gas. In het wetsvoorstel worden bewoners van woonzorgcentra zonder meer uitgesloten (cfr Parl.St. Sessie55, Stuk 2915/001 p.20) . Die uitsluiting geldt ook voor bewoners van collectieve voorzieningen met een collectieve verwarmingsinstallatie via een zorginstelling, OCMW of gemeente, zelfs indien deze bewoners beschikken over een individuele meter van hun persoonlijk verbruik. Eerder werd deze groep gebruikers ook uitgesloten van de federale verwarmingspremie van 100 euro ingevoerd met de energiewet van 28 februari 2022, net als van de BTW verlaging.

Aan bewoners van woonzorgcentra wordt de gestegen energiekost onverkort doorgerekend via een verhoging van hun dagprijs. Eerder al was de Raad van State van oordeel dat de toekenning van een energiepremie een federale bevoegdheid is. En tevens merkte de Raad van State op geen reden te zien voor het uitsluiten van ouderen in woonzorgcentra in het licht van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel.

De FAVO dringt er daarom bij de federale regering op aan om de regeling onverwijld aan te passen. Het is niet aanvaardbaar dat ouderen in woonzorgcentra of huishoudens met een collectieve verwarmingsinstallatie die net als alle andere Belgen onverkort de kosten van de gestegen energieprijzen moeten dragen, uitgesloten worden uit de twee stelsels van energiepremies.

Goedgekeurd op 14 november 2022

De voorzitter,
Daniel Van Daele

De ondervoorzitter,
Maddie GEERTS

BIJLAGE 2: Samenstelling van de organen van de Federale Adviesraad voor Ouderen

DE RAAD

De samenstelling van de Raad wordt geregeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 4 juni 2012 tot regeling van de samenstelling en van de werking van de Federale Adviesraad voor Ouderen.

Bij de voorziene taalrolwissel van de presidia werd Daniel Van Daele voorzitter en Maddie Geerts ondervoorzitter voor een termijn van 2 jaar. Maar de covid-19 pandemie verhinderde normale activiteit. Alle mandaten werden met een jaar verlengd.

Onderstaande lijst bevat de wijzigingen die werden meegedeeld aan het secretariaat: ontslagnemenden omwille van gezondheidsredenen, werkverandering, verhuis, plaatsvervangers die opschuiven naar een effectief mandaat. Maar vermits meerdere personen niet meer deelnemen aan besprekingen, mag vermoed worden dat er méér personen hun mandaat stopzetten.

LEDEN

De Raad bestaat uit 25 effectieve leden en 25 plaatsvervangende leden. Zij werden benoemd bij koninklijk besluit van 7 juli 2017 houdende benoeming van de leden van de Federale Adviesraad voor Ouderen, zoals gewijzigd bij koninklijk besluit van 20 juli 2017.

Leden van bevoegde organisaties inzake seniorenbeleid actief op het federaal niveau.

<i>Effectief lid</i>	<i>Plaatsvervangd lid</i>
Geert MESSIAEN	Theo BAEKE
Naïma REGUERAS RIVAS	Godelieve PATA
Luc DE CLERCQ	

Leden van bevoegde organisaties inzake seniorenbeleid actief binnen het Nederlandse taalgebied

<i>Effectief lid</i>	<i>Plaatsvervangend lid</i>
Etienne DE VOS	Roland BETRAINS
Jean DE CLERCQ	Gilbert RAYMAEKERS
Maddie GEERTS	Maria PEETERS
Lieve MUS	Wilfried DE RIJCK
Jean-Pierre BAEYENS	Joos WAUTERS
Mieke VOGELS	Jef MANNAERTS
Luc VANDEWALLE	An HERMANS

Leden van bevoegde organisaties inzake het seniorenbeleid actief binnen het Franse taalgebied

<i>Effectief lid</i>	<i>Plaatsvervangend lid</i>
André BERTOUILLE	Alain QUAIRIAT
Luc JANSEN	Michel ROSENFELDT
Philippe ANDRIANNE	Caroline COUTREZ
Daniel VAN DAELE	Chantal COLEMONTS
Jean Marie DEHEYN	Sergio RAVINCI
Thierry MONIN	Serge DEMORTIER
Evelyne DEWEZ	

Leden van bevoegde organisaties inzake seniorenbeleid actief binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

<i>Effectief lid</i>	<i>Plaatsvervangend lid</i>
Johan TRUYERS	Marie-Jeanne DESCHUYTENEER
Michel WUYTS	

Leden van bevoegde organisaties inzake seniorenbeleid actief binnen het Duitse taalgebied

<i>Effectief lid</i>	<i>Plaatsvervangend lid</i>
Sabine HENRY	Helga SACHER-RAMAKERS

VERTEGENWOORDIGERS VAN DE MINISTERS

- Vertegenwoordiger Minister van Pensioenen: mevrouw Loredana Ferro en de heer Sébastien Scanu
- Vertegenwoordiger Minister van Zelfstandigen: de heer Bertel COUSAERT
- Vertegenwoordiger Staatssecretaris Armoedebestrijding en Gelijke Kansen: de heer Younesse Kaddour
- Afgevaardigde van de minister bevoegd voor Maatschappelijke Integratie: mevrouw Audrey Poels
- Vertegenwoordiger Minister van Sociale Zaken: mevrouw Van Baelen Maruja
- Vertegenwoordiger Minister van Mobiliteit: de heer Fabrizio Cantelli

VERTEGENWOORDIGERS VAN DE ADMINISTRATIES

- Vertegenwoordiger Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen: -
- Vertegenwoordiger Pensioendienst voor de Overheidssector: de heer John FABRY
- Vertegenwoordiger van de Dienst voor de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels: de heer Ildephonse MURAYI HABIMANA
- Vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid – DG Zelfstandigen: mevrouw Annick FLOREAL
- Vertegenwoordiger Rijksdienst voor Pensioenen: mevrouw Ilse DE BEULE
- Vertegenwoordiger FPD, ex Rijksdienst voor Pensioenen: de heer Bart COLLIN
- Vertegenwoordiger van de POD Maatschappelijke Integratie: mevrouw Anne-Marie VOETS
- Vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering: de heer Pascal BREYNE
- Vertegenwoordiger van de FOD Mobiliteit: -

BUREAU

LEDEN

Voorzitter van de Raad: Daniel Van Daele

Ondervoorzitter van de Raad: Maddie GEERTS

Voorzitters en ondervoorzitters van de verschillende Permanente Commissies

<i>Commissie Pensioenen</i>	
Michel WUYTS (Voorzitter)	
<i>Commissie Toegankelijkheid tot de Gezondheidszorgen</i>	
Luc JANSEN (Voorzitter)	Lieve MUS (Ondervoorzitter)
<i>Commissie Sociale Integratie en de Bestrijding van de Kansarmoede</i> <i>Commissie Gelijkheid van Kansen</i>	
Philippe Andrianne (Voorzitter)	Johan Truyers (Ondervoorzitter)
<i>Commissie Mobiliteit</i>	
/	/

De vertegenwoordigers van de administraties en de vertegenwoordigers van de Ministers die zetelen in de Raad maken eveneens deel uit van het Bureau.

PERMANENTE COMMISSIES

A. Commissie PENSIOENEN

<i>Leden</i>	
Philippe ANDRIANNE	Theo BAEKE
André BERTOUILLE	Roland BERTRAINS
Caroline COUTREZ	Luc DE CLERCQ
Michel WUYTS	Serge DEMORTIER
Luc JANSEN	Maddie GEERTS
Godelieve PATA	Michel ROSENFELDT
Daniel VAN DAELE	Luc VANDEWALLE
	Joos WAUTERS
<i>Vertegenwoordigers administraties en Ministers</i>	
Bart COLLIN (FPD, ex RVP)	Bertel COUSAERT (Minister van Zelfstandigen)
Ilse DE BEULE (RVP)	Anne-Marie DE MAEYER (RSVZ)
John FABRY (PDOS)	Annick FLOREAL (FOD SZ-DG Zelfstandigen)
Ildephonse MURAYI HABIMANA (DIBISS)	Sebastien Scanu (Minister van Pensioenen)

B. Commissie TOEGANKELIJKHEID TOT VAN DE GEZONDHEIDSZORG

<i>Leden</i>	
Philippe ANDRIANNE	Jean-Pierre BAEYENS
Chantal COLEMONTS	Wilfried DE RIJCK
Etienne DE VOS	Evelyne DEWEZ
Luc JANSEN	Sabine HENRY
Geert MESSIAEN	Thierry MONIN
Lieve MUS	Godelieve PATA-MALEKA
Alain QUAIRIAT	Naïma REGUERAS RIVAS
Michel ROSENFELDT	Helga SACHER-RAMAKERS
Mieke VOGELS	Johan TRUYERS
<i>Vertegenwoordigers administraties en Ministers</i>	
Pascal BREYNE	Maruja Van Baele (Minister Sociale Zaken)

C. Commissie SOCIALE INTEGRATIE EN BESTRIJDING VAN DE KANSARMOEDE

<i>Leden</i>	
Jean DE CLERCQ	Chantal COLEMONTS
Lieve MUS	Etienne DE VOS
Michel ROSENFELDT	Alain QUAIRIAT
Daniel VAN DAELE	Helga SACHER-RAYMAKERS
Mieke VOGELS	Johan TRUYERS
<i>Vertegenwoordigers administraties en Ministers</i>	
Anne-Marie VOETS (POD Maatsch. Integratie.)	Audrey Poels (Minister Maatsch. Integratie)

D. Commissie MOBILITEIT

<i>Leden</i>	
Theo BAEKE	Roland BETRAINS
Luc DE CLERECQ	Jean-Marie DEHEYNE
Serge DEMORTIER	Marie-Jeanne DESCHUYTENEER
Michel ROSENFELDT	Luc JANSEN
Joos WAUTERS	Gilbert RAYMAEKERS
<i>Vertegenwoordigers administraties en Ministers</i>	
	Fabrizio Cantelli (Minister Mobiliteit)

E. Commissie GELIJKHEID VAN KANSEN

<i>Leden</i>	
Maddie GEERTS	Sabine HENRY
Michel ROSENFELDT	Mieke PEETERS
<i>Vertegenwoordigers administraties en Ministers</i>	
Younesse Kaddour (Minister en Gelijke Kansen)	

BIJLAGE 3: aanvullende nota's bij het huishoudelijk reglement

- Nota 1: Behandeling van ontwerpadviezen
- Nota 2: Minderheidsnota's bij adviezen aan de Regering: regels
- Nota 3: Benoemingen en ontslagen in de FAVO

NOTA 1: Behandelen van ontwerpadviezen

De ontwerpadviezen worden voorbereid door de Permanente Commissies van de Raad.

Een lid van de Raad kan het initiatief nemen voor een ontwerpadvies door dit volgens de bepalingen van het huishoudelijk reglement te laten inschrijven op de agenda. Dit zal echter worden doorgestuurd naar de Permanente Commissie.

Het Bureau neemt kennis van de gemaakte ontwerpadviezen en beslist of deze ontwerpadviezen klaar zijn om ze ter goedkeuring aan de Raad voor te leggen.

De tekst van de ontwerpadviezen wordt ten laatste 10 dagen voor de vergadering overgemaakt aan de leden van de Raad. De leden van de Raad (ook leden die geen lid zijn van de Commissie die het advies heeft voorbereid) bezorgen hun eventuele wijzigingen/opmerkingen ten minste 5 dagen voor de vergadering van de raad aan het secretariaat. Het secretariaat maakt de opmerkingen over aan de voorzitter en de ondervoorzitter van de Commissie en aan de leden van de Raad.

De voorzitter en de ondervoorzitter hebben dan de nodige tijd om de opmerkingen te bekijken en hierop te reageren.

NOTA 2: Minderheidsnota's bij adviezen aan de Regering: regels

Om discussies te vermijden bij het neerleggen van minderheidsnota's heeft het Bureau het wenselijk geacht om enkele verduidelijkingen aan te brengen bij de behandeling van minderheidsnota's zoals het omschreven is in het artikel 16 van het huishoudelijk reglement van de Raad.

Artikel 16 van het huishoudelijk reglement bepaalt het volgende:

“Wanneer de Raad een advies verstrekt op verzoek van een lid van de Federale Regering of van een van de Wetgevende Kamers, worden op vraag van de betrokken leden de standpunten van de minderheid eveneens meegedeeld.”

- Wat is een minderheidsnota?

Een minderheidsnota is een standpunt van de minderheid dat wordt aangehecht aan een advies uitgebracht door de Raad. Het standpunt moet betrekking hebben op een vooraf ingediend en besproken amendement dat niet (geheel) weerhouden werd bij de goedkeuring van het betreffende advies. Bij de goedkeuring van een amendement kan ook de oorspronkelijke tekst als minderheidsnota worden ingediend. Om een minderheidsnota te kunnen indienen dient de Raad dus voor de goedkeuring van het advies (via een amendement) in kennis te zijn gesteld van het afwijkend standpunt. Men zal nota's die zich beperken tot spellingscorrecties, interpuncties of wijziging van een woord vermijden (dergelijke correcties kunnen gemeld worden tijdens de vergadering of voorafgaand aan de vergadering).

- Wanneer kan een minderheidsnota worden ingediend?

Artikel 16 vermeldt duidelijk “wanneer de Raad een advies verstrekt”. Er kan dus enkel sprake zijn van een minderheidsnota van zodra een bepaald advies werd goedgekeurd door de leden van de Raad.

Dit sluit uit dat er minderheidsnota's kunnen worden ingediend tijdens een commissievergadering. In een commissie worden immers geen adviezen gestemd maar worden ontwerpadviezen voorbereid en bestudeerd. Wanneer de meerderheid van de Commissie akkoord is om het ontwerpadvies voor te leggen aan het Bureau wordt het ontwerpadvies verzonden naar het Bureau dat beslist of het ontwerpadvies klaar is om verzonden te worden naar de Raad.

Uiteraard wil dit niet zeggen dat er in de commissievergadering geen rekening wordt gehouden met de standpunten van de minderheid. Reeds tijdens de besprekingen in de Commissie kunnen de verschillende leden hun opmerkingen/amendementen op het voorliggende ontwerpadvies neerleggen. Wanneer tijdens de Commissievergadering de meerderheid echter beslist om bepaalde amendementen/opmerkingen niet op te nemen in het ontwerpadvies is het de taak van een goede commissievoorzitter om bij de uiteenzetting van het ontwerpadvies op de Bureauvergadering de amendementen/opmerkingen die niet werden opgenomen in het ontwerpadvies mee te delen, zo kan er op de Bureauvergadering rekening worden gehouden met de verdeeldheid over het ontwerpadvies binnen de Commissievergadering.

Indien het Bureau beslist om het ontwerpadvies over te zenden naar de Raad kunnen er opnieuw opmerkingen/amendementen worden ingediend op het desbetreffende ontwerpadvies. Er werd beslist dat tijdens deze fase zowel opmerkingen/amendementen op het advies kunnen ingediend worden door zowel de effectieve als de plaatsvervangende leden van de Raad. De leden van de commissie wiens opmerkingen/amendementen tijdens de commissievergadering niet werden weerhouden kunnen hun opmerkingen/amendementen herformuleren. In deze fase kunnen er nog geen minderheidsnota's worden ingediend.

De voorzitter van de commissie die het ontwerpadvies heeft voorbereid dient een overzicht op te maken van de binnengekomen opmerkingen op het ontwerpadvies.

Tijdens de vergadering van de Raad bespreekt de voorzitter van de commissie die het ontwerpadvies heeft voorgesteld enerzijds het ontwerpadvies (zoals het werd overgemaakt door het Bureau) en stelt hij de leden van de Raad in kennis van de gemaakte opmerkingen op het ontwerpadvies. Hij kan hierbij eventueel suggesties geven om het ontwerpadvies aan te passen aan de ingediende amendementen/opmerkingen.

De leden van de Raad kunnen tijdens de vergadering beslissen of zij de oorspronkelijke tekst van het ontwerpadvies behouden of dat zij deze aanpassen aan de (of een deel van de) gemaakte opmerkingen/amendementen op het ontwerpadvies.

Hierna stemt de Raad over het ontwerpadvies. Krachtens artikel 5 van het huishoudelijk reglement kan de Raad slechts geldig beraadslagen wanneer ten minste de helft van de effectieve leden of, ingeval zij verhinderd zijn, hun plaatsvervanger aanwezig is. Het ontwerpadvies zal zijn goedgekeurd indien overeenkomstig artikel 13 van het huishoudelijk reglement de meerderheid van de leden voor het ontwerpadvies stemt¹.

Het is pas na de goedkeuring van het ontwerpadvies door de Raad dat er sprake is van een "advies van de Raad" en eventuele leden die betrokken zijn bij de stemming kunnen, in de vergadering waarop het advies werd goedgekeurd, een minderheidsnota neerleggen omdat in het goedgekeurde advies geen rekening werd gehouden met bepaalde opmerkingen/amendementen die werden ingediend. Deze minderheidsnota kan al dan niet ondersteund worden door andere leden die op deze vergadering aanwezig zijn.

- Wie kan de minderheidsnota's onderschrijven?

Artikel 16 spreekt over de "betrokken leden". Gezien men spreekt van de betrokken leden naar aanleiding van het verstrekken van een advies van de Raad dient er teruggerepen te worden naar de goedkeuringsprocedure over het advies dat werd gestemd.

Een advies wordt goedgekeurd door de Raad. Krachtens artikel 4, §§1 en 2 bestaat de Raad uit 25 vaste leden en 25 plaatsvervangers die bij verhindering het effectief lid vervangen. Een advies kan dus slechts worden goedgekeurd door 1° effectief lid; 2° plaatsvervangend lid dat het effectief lid dat verhinderd is vervangt. Dit wordt verduidelijkt in artikel 14 van het huishoudelijk reglement. "*Ieder effectief lid is*

¹ Artikel 13: "De Raad beslist met meerderheid van stemmen. Bij een gelijk aantal stemmen zal de stem van de Voorzitter doorslaggevend zijn."

stemgerechtigd voor de Raad. Bij afwezigheid van het effectief lid in de Raad oefent zijn plaatsvervanger dit stemrecht uit.”

Met andere woorden kunnen een advies NIET goedkeuren: 1° Plaatsvervangende leden die niet optreden krachtens een verhinderd effectief lid (deze maken immers geen deel uit van de Raad); 2° Verhinderde effectieve leden (hun stemrecht wordt geabsorbeerd door het aanwezige plaatsvervangend lid). Deze leden kunnen dus nooit betrokken zijn geweest bij het verstrekken van een advies en kunnen dus evenmin de minderheidsnota onderschrijven.

Indien zowel het effectief lid als het plaatsvervangend lid verhinderd is heeft één van deze leden dan een stemrecht voor het advies?

Het artikel 5 van het huishoudelijk reglement bepaalt dat de Raad slechts geldig kan beraadslagen indien ten minste de helft van de effectieve en plaatsvervangende leden aanwezig zijn. Uit deze bepaling kan men afleiden dat het niet noodzakelijk is dat de voltallige Raad zijn goedkeuring geeft aan het advies. Indien men hierboven nog het artikel 15 van het huishoudelijk reglement neemt², kan men afleiden dat enkel aanwezige leden kunnen stemmen (dit volgde logischerwijze ook al uit de bepalingen “effectief lid – plaatsvervanger”).

Indien het effectief en het plaatsvervangend lid niet aanwezig waren op de vergadering van de Raad nemen zij dus niet deel aan de stemming over het advies. Gezien zij niet betrokken zijn bij de stemming kunnen zij evenmin een eventuele minderheidsnota onderschrijven.

CONCLUSIE:

1. Een minderheidsnota kan enkel worden ingediend na goedkeuring van een advies, voordien spreekt men van amendementen/opmerkingen.
2. De minderheidsnota's kunnen enkel worden onderschreven door de leden die betrokken zijn geweest bij de stemming, zijnde de effectieve leden én de plaatsvervangende leden die een effectief lid vervangen voor zover zij aanwezig waren op de Raadsvergadering en hebben deelgenomen aan de goedkeuring van het advies waarop de minderheidsnota betrekking heeft.

² Artikel 15 preciseert dat de stemming gebeurt bij handopsteken (tenzij de stemming geheim is).

NOTA 3: Federale Adviesraad voor Ouderen, benoemingen en ontslagen

Dit document bevat de richtlijnen voor de benoeming en het ontslag van personen in de Federale Adviesraad voor Ouderen.

1 - Benoemingen voor de Federale Adviesraad voor Ouderen

⇒ WIE ?

De wet van 8 maart 2007 tot oprichting van een Federale Adviesraad voor Ouderen voorziet in zijn artikel 4 §1 dat de Adviesraad is samengesteld uit 50 leden, van wie 25 vaste leden en 25 plaatsvervangers.

!! OPGELET: De vertegenwoordigers van de bevoegde Ministers en de vertegenwoordigers van de ambtenaren-generaal van de bevoegde administraties worden NIET benoemd. Deze worden op vraag van de minister aangeduid door hetzij de minister zelf, hetzij de administratie. De administratie/Minister dient zich dus niet steeds door dezelfde persoon te laten vertegenwoordigen, maar kan dit wijzigen in functie van de materie die in de Raad besproken zal worden.

Het Koninklijk besluit van 4 juni 2012 tot regeling van de samenstelling en van de werking van de Federale Adviesraad voor Ouderen legt striktere regels vast. Zo worden er onder andere voorwaarden gekoppeld aan de benoeming en worden de plaatsen van de Federale Adviesraad voor Ouderen onderverdeeld naargelang het taalgebied, teneinde representatief te zijn voor het hele land.

- Vereisten opgelegd door de regelgeving.

1° Alle leden moeten lid zijn van een bevoegde organisatie inzake seniorenbeleid (ontvankelijkheidsvereiste)

Dit wordt duidelijk bepaald in artikel 2 van het KB van 4 juni 2012.

Het lid zijn van een seniorenorganisatie dient te worden bewezen door een bewijs van lidmaatschap. Dit bewijs van lidmaatschap dient ondertekend te zijn door de voorzitter van de organisatie en dient de naam en het adres van de organisatie te vermelden evenals een opgave van de activiteiten van de organisatie die aantoont dat de organisatie als representatief kan worden beschouwd.

!! OPGELET: De wet bepaalt dat de leden lid moeten zijn van een bevoegde organisatie, er wordt niet gezegd dat de leden vertegenwoordiger zijn van die organisatie.
De kandidatuur dient dus persoonlijk te worden opgestuurd door het lid en niet door de organisatie waarvan de kandidaat lid is.

Er dient tevens te worden opgemerkt dat dit de enige ontvankelijkheidsvereiste is voorzien bij wet voor het zich kandidaat stellen voor de Federale Adviesraad voor Ouderen. De overige vereisten (hierna opgesomd) betreffen allen vereisten waarmee de beleidsmakers rekening moeten houden bij de benoeming van de leden. Daarentegen kan de oproep tot kandidaten nog andere ontvankelijkheidsvereisten opleggen (zie => Procedure)

2° Verdeling per taalgebied.

Artikel 2 van het KB van 4 juni 2012 legt naast het lidmaatschap van een representatieve organisatie inzake seniorenbeleid eveneens een verdeling op per taalgebied teneinde de diversiteit van de Raad te garanderen. De wet bepaalt het volgende:

De Raad telt:

- 4 effectieve leden en 4 plaatsvervangende leden van organisaties inzake seniorenbeleid actief op federaal niveau;
- 10 effectieve en 10 plaatsvervangende leden van organisaties inzake seniorenbeleid actief binnen het Nederlandstalige taalgebied;
- 8 effectieve en 8 plaatsvervangende leden van bevoegde organisaties inzake seniorenbeleid actief binnen het Franse taalgebied;
- 2 effectieve en 2 plaatsvervangende leden van bevoegde organisaties inzake seniorenbeleid actief in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad
- 1 effectief en 1 plaatsvervangend lid van bevoegde organisaties inzake seniorenbeleid actief binnen het Duitse taalgebied.

3° Pluralistische en representatieve samenstelling van de Raad

Artikel 4 § 1, laatste lid van de Wet van 8 maart 2007 bepaalt dat de Koning bij de benoeming waakt voor de pluralistische en representatieve samenstelling van de Adviesraad.

Deze bepaling houdt in dat er bij de benoeming van kandidaten rekening zal gehouden worden met de ideologische en filosofische verscheidenheid bij de samenstelling van de Raad.

4° Wet van 20 juli 1990 inzake de evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen in de federale adviesorganen

Artikel 2bis §1 van de Wet van 20 juli 1990 bepaalt dat ten hoogste twee derden van de leden van een adviesorgaan van het zelfde geslacht mag zijn.

Hiermee zal men eveneens rekening houden bij de benoeming van de leden.

- Hernieuwbaarheid van het mandaat.

Artikel 4§3, eerste lid van de Wet van 8 maart 2007 bepaalt dat het mandaat hernieuwbaar is. Er worden bovendien geen beperkingen opgelegd op de hernieuwbaarheid. Een lid van de Federale Adviesraad voor Ouderen die zijn mandaat voleindigt ziet kan zich, op voorwaarde dat hij aan de ontvankelijkheidsvereisten voldoet steeds opnieuw kandidaat stellen.

⇒ WANNEER ?

Op welk ogenblik wordt er een benoeming gedaan?

1° Beëindiging van het vierjarig mandaat

“Het mandaat van de effectieve leden en van de plaatsvervangers van de Raad duurt vier jaar en is hernieuwbaar.”

Indien het 4-jarig mandaat van een lid vervalt zal dit lid vervangen worden en zal er een benoeming van een (nieuw) lid plaatsvinden.

2° Ontslag van een lid voor de beëindiging van het vierjarig mandaat

Indien een lid van de Raad ontslag neemt voor het einde van zijn vier jaar durende mandaat, voorziet de wet het volgende (art. 4, §3, tweede lid W. 8 maart 2007).

“Wanneer een lid ontslag neemt voor het einde van zijn vierjarig mandaat, wordt het mandaat van het effectief lid voleindigd door zijn plaatsvervanger”.

Hieruit volgt dat er GEEN nieuwe benoeming zal gebeuren bij het ontslag van een effectief lid. Het mandaat van het effectief lid zal immers worden uitgeoefend door de plaatsvervanger van het effectief lid tot het einde van het vierjarig mandaat van deze laatste.

De wet voorziet niets indien een plaatsvervangend lid van de Federale Adviesraad voor Ouderen zijn ontslag neemt voor de beëindiging van zijn vierjarig mandaat. Uit voorgaande kan echter worden afgeleid dat in dit geval het effectief lid zijn vierjarig mandaat voleindigt zonder plaatsvervangend lid. In dit geval zal er dus evenmin een benoeming plaatsvinden.

Indien er echter een ontslag is van zowel het effectief lid als het plaatsvervangend lid voor het einde van het vierjarige mandaat dient er een benoeming te worden opgemaakt voor de vrijgekomen plaats.

Er mag worden verondersteld dat bij een overlijden dezelfde procedure dient gevolgd te worden als bij een ontslag.

⇒ DUUR

Artikel 4 §3 van de wet van 8 maart 2007 legt de duur van een mandaat vast op 4 jaar.

!! OPMERKING: Wat is de duur van het mandaat indien een effectief lid en zijn plaatsvervangend lid vervangen dienen te worden voor het einde van hun vierjarige mandaat? Hieromtrent voorziet de wet niets. Er dient wel te worden opgemerkt dat het wenselijk is om in dit geval geen nieuw vierjarig mandaat uit te schrijven, maar een kandidatuur uit te schrijven ter voleindiging van het mandaat van het ontslagnemend effectief en plaatsvervangend lid, teneinde te vermijden dat de Raad na enige jaren geconfronteerd zal worden met een jaarlijkse benoeming van enkele leden.

⇒ PROCEDURE

Hoe gaat een benoeming in zijn werk?

1° Er komt een plaats vrij door ofwel het beëindigen van het vierjarig mandaat, ofwel door het ontslag van een effectief en zijn plaatsvervangend lid voor het beëindigen van het vierjarig mandaat.

2° Ingevolge deze vrijgekomen plaats zal er een oproep tot kandidaten worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. In deze oproep worden de voorwaarden voor het rechtsgeldig indienen van een kandidatuur opgenomen. Buiten de voorwaarden voorzien bij de wet, zullen volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden gesteld worden:

- DOCUMENTEN: Naast het bewijs van een lidmaatschap van een representatieve seniorenorganisatie zal de kandidatuur de naam en het adres van het kandidaat-lid, evenals zijn geslacht dienen te vermelden. Via een curriculum-vitae en een motivatie van de kandidaat zal de kandidaat zijn ervaring dienen aan te tonen in het seniorenbeleid.
- TERMIJN: De oproep tot kandidaten zal een eindtermijn bevatten (ten minste drie maanden) voor het indienen van de kandidaturen. Kandidaturen die ontvangen worden na deze eindtermijn zullen worden geweigerd. Hierbij geldt de datum van de poststempel als bewijs.
- AANGETEKENDE BRIEF: De kandidaturen dienen per aangetekende brief te worden verzonden. Dit om te vermijden dat er betwisting zou ontstaan over de verzenddatum.

Andere voorwaarden die gesteld (kunnen) worden in de oproep tot kandidaten, maar geen ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn:

- DOCUMENTEN: Een beschrijving van de rol die het kandidaat-lid uitoefent in de representatieve seniorenorganisatie waarvan hij het lidmaatschap uitoefent en een eventuele motivering van deze organisatie.
- Vermelding of het kandidaat lid zich kandidaat stelt voor de functie van effectief lid of plaatsvervangend lid.
- Meerderheid van de effectieve en plaatsvervangende kandidaten dient ouder te zijn dan 60-jaar.

3° De verschillende kandidaturen worden ontvangen op de FOD Sociale Zekerheid waar deze zullen worden getrieerd alvorens ze naar de voogdijministers (Minister van Pensioenen en Minister van Sociale Zaken) worden gestuurd.

4° De voogdijministers zullen de verschillende kandidaturen bekijken en hierover overleg plegen met de andere bevoegde Ministers (Ministerraad).

5° Een koninklijk besluit op voorstel van de Minister van Pensioenen en de Minister van Sociale Zaken wordt, na overleg in de Ministerraad genomen, waarin de leden van de Federale Adviesraad voor Ouderen zullen benoemd worden.

2 – Ontslagen in de Federale Adviesraad voor Ouderen

Uiteraard is het mogelijk dat leden van de Federale Adviesraad voor Ouderen ontslag nemen voor de voleindiging van hun vierjarig mandaat. Hieronder wordt de procedure voor het nemen van ontslag uiteengezet.

⇒ PROCEDURE

1° Het lid moet persoonlijk zijn ontslag indienen

Zoals reeds vermeldt onder het punt “Benoemingen” wordt het lid ten persoonlijke titel benoemd en dus niet als vertegenwoordiger van de seniorenorganisatie waarvan hij het lidmaatschap dient te bewijzen. Dit heeft enkele gevolgen:

- Het lid dient zelf zijn ontslag kenbaar te maken aan de Federale Adviesraad voor Ouderen. Een ontslag ingediend door de organisatie waarvan het lid het lidmaatschap heeft bewezen wordt niet beschouwd als een ontslag.
- Gezien het lid ten persoonlijke titel wordt benoemd, is het lid niet verplicht om ontslag te nemen wanneer hij geen lid meer is van de seniorenorganisatie waarvan hij het lidmaatschap heeft bewezen. Dit lid kan zijn vierjarig mandaat beëindigen. Uiteraard dient hij voor een eventuele herbenoeming opnieuw het lidmaatschap te kunnen voorleggen van een representatieve seniorenorganisatie.
- Bij ontslag van een lid kan de seniorenorganisatie waarvan het lid het lidmaatschap heeft bewezen geen nieuwe kandidaat voorstellen. Er zal slechts een benoeming gebeuren wanneer zowel het effectief lid als het plaatsvervangend lid ontslag hebben genomen en in dit geval zal de procedure voor een benoeming gebeuren. Er dient dus een nieuwe oproep tot kandidaten te worden uitgeschreven overeenkomstig de hiervoor beschreven procedure waaraan alle personen die voldoen aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden zullen kunnen deelnemen.

De wetgeving vermeldt geen enkele vormvoorwaarde om het ontslag in te dienen. Om latere betwistingen te vermijden dient het ontslag echter schriftelijk gemeld te worden (e-mail of niet-aangetekende brief volstaat, geen SMS) aan het secretariaat, die de voogdijministers en de (onder)voorzitter van de Raad op de hoogte zal brengen van het ontslag.

2° Wanneer gaat het ontslag in?

Het ontslag zal ingaan vanaf de datum waarop het ontslag ontvangen wordt op het secretariaat. Het ontslag zal eveneens besproken worden met de voogdijminister(s) en op het Bureau van de Raad, waarna het lid dat ontslag heeft genomen een mail zal ontvangen waarin vermeldt wordt dat het ontslag is aanvaard en waarin het lid wordt bedankt voor zijn bewezen diensten.

!! OPGELET: Het ontslag uit de Federale Adviesraad voor Ouderen kan nog worden ingetrokken tot op het ogenblik van het ontvangen van de mail waarin het ontslag bevestigd wordt. Hierna kan (ondanks dat het lid niet vervangen zal worden indien zijn effectief lid/plaatsvervangend lid niet mee ontslag neemt) er niet meer worden teruggekomen op het ingediende ontslag. Uiteraard kan het betrokken lid opnieuw zijn kandidatuur stellen bij een nieuwe oproep tot kandidaten.

3° Vervanging van het ontslag

Het effectief lid dat ontslag neemt zal vervangen worden door zijn plaatsvervanger. Het plaatsvervangend lid dat ontslag neemt zal niet worden vervangen, hier zal het effectief lid het vierjarig mandaat beëindigen zonder plaatsvervanger.

Indien zowel het effectief lid als zijn plaatsvervanger ontslag neemt, zal er een nieuwe oproep tot kandidaten gebeuren (zie hoger).

FAVO

Federale Adviesraad voor Ouderen

Verantwoordelijk Uitgever

Peter Samyn

© 2023 FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN

Administratief Centrum Kruidtuin
Finance Tower
Kruidtuinlaan 50, bus 125
1000 Brussel

E-mail: favo-ccfa@minsoc.fed.be
Website: www.adviesraadouderen.belgium.be

D 2023/10.770/35

D 2023/10.770/36